

2023 ΕΛΕΥΣΙΣ

MYSTERY 44

**HEINER
GOEBBELS
7 COLUMNS**

EUROPEAN CAPITAL of CULTURE

2023ELEUSIS.EU

ΜΥΣΤΗΡΙΟ 44
Heiner Goebbels
7 Στήλες

MYSTERY 44
Heiner Goebbels
7 Columns

ΜΥΣΤΗΡΙΟ 44 Heiner Goebbels 7 Στήλες

Με αυτή την εγκατάσταση ο πολυπράγμων καλλιτέχνης και συνθέτης Heiner Goebbels μεταμορφώνει την ευρύχωρη αίθουσα του Παλαιού Ελαιουργείου της Ελευσίνας. Με σεβασμό προς τη μεταβιομηχανική του ιστορία, την αρχιτεκτονική και τη γενναιόδωρη αισθητική του, χρησιμοποιεί το φως, την προβολή, το νερό και τον ήχο για να τον μετατρέψει σε ένα Τελεστήριο, έναν χώρο κοσμικής μύησης, όπου απευθύνει ανοιχτή πρόσκληση στο κοινό να ανακαλύψει –χωρίς ιεράρχηση– τις εύγλωττες επιφάνειες των λίθων, τις αναπάντεχες αντανάκλασεις στους τοίχους και στην οροφή, καθώς και τις κινούμενες εικόνες στις οποίες οι περφόρμερ φαίνονται (κυριολεκτικά) να ανασύρουν λείψανα της ευρωπαϊκής ιστορίας από το οπλοστάσιο του παρελθόντος.

Οι περφόρμερ είναι οργανωμένοι με τρόπο αποκεντρωμένο. Οι ενέργειές τους βασίζονται σε συμφωνίες που παραμένουν άγνωστες, αλλά που σαφώς ακολουθούν μια συνεκτική λογική μεταξύ των σωμάτων, των αντικειμένων και του ήχου. Η προσοχή και η φροντίδα του ενός προς τον άλλο είναι εμφανείς. Όλοι μαζί κατασκευάζουν ένα τοπίο που παρουσιάζει ταυτόχρονα έναν κόσμο στα ερείπια των κυρίαρχων αφηγημάτων και την ποιητική δύναμη της αντίστασης στην υφιστάμενη τάξη πραγμάτων.

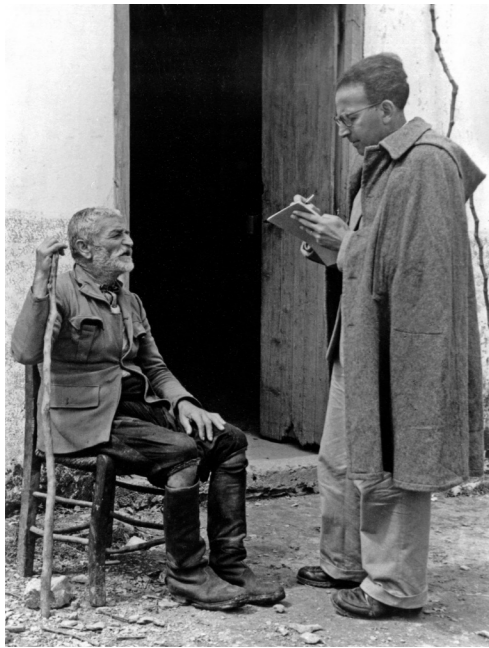
Ακούγεται μουσική στην οποία οι εκλεπτυσμένες συνθέσεις δεν μπορούν να αποδοθούν σε γνωστά όργανα. Ακούγονται και φωνές: ηχητικά τεκμήρια που συλλέχθηκαν στην Ελλάδα στα μέσα του 20ού αιώνα από τον Samuel Baud-Bovy. Χάρη στην προσεκτικά συγκροτημένη ισορροπία των συστατικών στοιχείων –ανάμεσα σε αυτό που φαίνεται και σε αυτό που ακούγεται–, οι επισκέπτες γίνονται κυρίαρχοι παρατηρητές. Και όσοι είναι προσεκτικοί μπορεί ακόμη και να ανακαλύψουν την έβδομη στήλη.

MYSTERY 44 Heiner Goebbels 7 Columns

With this installation, artist and composer Heiner Goebbels is transforming the spacious hall of the Old Oil Mill Factory in Elefsina. With respect for its post-industrial history, its architecture, and its generous aesthetic, he utilises the elements of light, projection, water and sound to turn the space into a kind of Telesterion, a secular initiation hall, openly inviting the public to discover – without hierarchy – the eloquent surfaces of the stones, the surprising reflections on the walls and ceiling, and moving images in which a group of performers are seen (literally) pulling relics of European history out from the arsenal of the past.

These performers are organised in a decentralised way. Their actions are based on agreements that remain unknown but clearly follow a logic of resonances between the bodies, the objects, and sound. The high degree of attention and care each pays the other is apparent. Together, they construct a landscape that simultaneously shows a world in the ruins of dominant narratives, and the poetic power of resistance to an existing order.

Music is heard in which delicately composed sounds cannot be attributed to well-known instruments. And voices are heard – aural documents, collected in Greece during the mid-20th century by Samuel Baud-Bovy. A carefully composed balance between the elements – between what is seen and what is heard – allows visitors to become sovereign observers. And attentive viewers might even discover the seventh column.

Ο Samuel Baud-Bovy
(1906-1986)
και ο τραγουδιστής
Γιάννης Νάθενας,
πιθανότατα το 1954.

Samuel Baud-Bovy
(1906-1986)
and the singer
Yannis Nathenas,
likely 1954.

© Bertrand Bouvier
Συλλογή Samuel Baud-Bovy
Collection Samuel Baud-Bovy

«Η έρευνα που διεξήγαγε ο Samuel Baud-Bovy, εθνομουσικολόγος, νεοελληνιστής και μουσικός, γνωστός παγκοσμίως για την ευρύτητα του έργου του, εντάσσεται σε μια εθνογραφική προσέγγιση πρωτοπόρα για τα μέσα του 20ού αιώνα. Το 1954 ο Samuel Baud-Bovy πραγματοποίησε την πρώτη συστηματική έρευνα για τη μουσική κληρονομιά της Κρήτης. Στον τομέα της εθνογραφίας, και ειδικότερα της εθνομουσικολογίας, το έργο αυτό αποτελεί ορόσημο και σηματοδοτεί ένα σημαντικό σημείο στην ανάπτυξη του κλάδου της εθνομουσικολογίας». (MEG: <https://www.meg.ch/en/research-collections/fonds-samuel-baud-bovy>)

Εκτός από τις ηχογραφήσεις του 1954 στην Κρήτη, η συλλογή περιλαμβάνει επίσης ηχογραφήσεις από άλλες περιοχές της Ελλάδας, που πραγματοποιήθηκαν από τον ίδιο ή από συνεργάτες του. Από το 2017 η συλλογή Samuel Baud-Bovy φυλάσσεται στο Μουσείο Εθνογραφίας της Γενεύης.

“The research carried out by Samuel Baud-Bovy, an ethnomusicologist, neohellenist and musician renowned worldwide for the erudition of his work, is part of an ethnographic approach that was unprecedented in the mid-20th Century. In 1954, Samuel Baud-Bovy carried out the first systematic survey of the musical heritage of Crete. In the field of ethnography, and more particularly of ethnomusicology, this work is a milestone and marks an important stage in the development of the discipline.” (MEG: <https://www.meg.ch/en/research-collections/fonds-samuel-baud-bovy>)

Apart from the recordings in Crete in 1954, the collection also includes recordings from other regions of Greece, carried out by him or his collaborators. Since 2017, the Samuel Baud-Bovy collection is preserved at the Museum of Ethnography, in Geneva.

Και όμως, λέξεις κενές δεν είναι.

Δεν είναι απλό καύσιμο, κούφια σύμβολα οι λέξεις «μύστης» ή «μύηση», μορφή εμπειρίας είναι όποτε συμβαίνει. Άλλωστε όλη η σημαντική, η μεγάλη τέχνη μια μυητική διαδικασία είναι, ένας δρόμος δηλαδή που σου αποκαλύπτει με σεβασμό και έναν ανομολόγητο ρυθμό τα εσωτερικά τοπία του. Μια μουσική είναι.

Το *Μυστήριο 44 Heiner Goebbels 7 Στήλες*, αυτού του βραβευμένου εμβληματικού Γερμανού δημιουργού, συνιστά –όπως και πολλά άλλα από τα έργα του– ένα έμμεσο μανιφέστο τού τι είναι η τέχνη: μια διαδικασία αποκάλυψης, μια εγχείρηση σαν ανασκαφή στα πολύστρωτα χώματα της μνήμης και της συλλογικής εμπειρίας του ανθρώπου.

Απηχεί ταυτόχρονα, θα μπορούσε να πει κανείς, και το βασικό σκεπτικό ευρύτερα για τα *Μυστήρια Μετάβασης*, του συνολικού δηλαδή προγράμματος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας: η ίδια η πόλη της Ελευσίνας, τόπος, αφορμή δημιουργίας και έμπνευσης για τους καλλιτέχνες, έτσι ώστε, λόγω του έργου τους, να αποκαλύπτεται λίγο λίγο ο ανεξάντλητος, επικαλυμμένος από τη βαριά σκόνη της ιστορίας και της αλόγιστης κάποτε βιομηχανικής ανάπτυξης μυστικός χώρος της, που κάποτε θεωρούνταν απροκάλυπτα Ιερό της Οικουμένης. Ναι, είναι αναμφίβολα ένα σύγχρονο ιερό η πόλη της Ελευσίνας.

Η Αποθήκη II του Παλαιού Ελαιουργείου δεν θα μπορούσε να τύχει καλύτερης εύνοιας για τα θυρανοίξια της νέας της ζωής. Το έργο *7 Στήλες*, με την ανεπαίσθητη υποδόρια ρυθμολογία του, ανακαλύπτει διακριτικά τη βαθιά εμπειρία του χώρου –σαν να ενοικεί εδώ η καρδιά ή το πνεύμα του ευρύτερου Παλαιού Ελαιουργείου– διασχίζοντας τη μνήμη μέσα από το βασίλειο των ήχων και των σκιών του.

Δεν θα μπορούσε να λείπει αυτός ο πολύμορφος καλλιτέχνης από τον τόπο, αυτός που εμπλούτισε τη σύγχρονη παραστατική τέχνη με το μυητικό αφούγκρασμα αλλοτινών ζώων που κατοικούν τους χώρους χωρίς να το αντιλαμβανόμαστε, και που έχει αναπτύξει έναν μοναδικό, δικό του τρόπο να μας τους επιστρέφει πίσω αισθητούς, μέσα από την αέναη ποίηση των ήχων.

And yet, these are no empty words.

The words “initiator” or “initiation” are more than just fuel or hollow symbols. They denote a form of experience, wherever it occurs. Indeed, all the important art is an initiation process – a path that discloses respectfully its inner landscapes to you in an ineffable rhythm. It’s the Music itself.

Mystery 44 Heiner Goebbels 7 Columns, by this emblematic, awarded German artist, constitutes – like many of his other works – an indirect manifesto on what art can be about: a process of revelation, an operation-like excavation into the layered soil of memory and humanity’s collective experience.

At the same time, one could say it more broadly echoes the key concept behind the Mysteries of Transition, the overall programme of the European Capital of Culture: the very city of Elefsina, a place that triggers inspiration and creation for artists so that their work unveils, little by little, its inexhaustible mystical space – swathed in the heavy dust of history and once reckless industrial development – a city that for centuries was irrefutably perceived as a Universal Shrine. Yes, Elefsina can unequivocally be taken as a contemporary sanctum.

Warehouse II of the Old Oil Mill Factory could not have a more favourable inauguration of its new life. With its subtle, subcutaneous rhythm, 7 Columns discreetly divulges the multi sweated experience of this space – as if the heart or the spirit of the Old Oil Mill resided here – traversing memory through the realm of its sounds and shadows.

This versatile artist could hardly be absent from such a challenge; Goebbels has enriched the landscape of contemporary visual and performing arts with this initiatory listening to the old lives that inhabit such spaces – that we are not aware of – and has developed his own unique way of giving them back to us, perceptible once again, through the incessant poetry of images and sounds.

Η γνωριμία μου με το αρχείο του Samuel Baud-Bovy έγινε πριν από 30 και πλέον χρόνια. Αυτά τα πολύτιμα μουσικά τεκμήρια της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς τράβηξαν την προσοχή μου μόλις τα είδα και ενέπνευσαν αρκετά έργα μου από τότε. Οι ακουσματικές φωνές πάντα μου τραβούν την προσοχή και μερικές από αυτές έγιναν μέχρι και οι απόντες σολίστ στον πρόσφατο κύκλο ορχηστρικών έργων μου με τίτλο *A House of Call*. Ένα παράδειγμα είναι η φωνή της Αικατερίνης Μαγκούλια στο «Καλημέρισμα», παραδοσιακό λαϊκό τραγούδι από την Κάλυμνο, το οποίο ο Samuel Baud-Bovy ηχογράφησε το 1930.

Το έργο *7 Στήλες* αποτελεί την απόπειρά μου να διαχειριστώ κάποιες από αυτές τις ιστορικές ηχογραφήσεις με σύγχρονες κινούμενες εικόνες και με ήχους – και αντιστρόφως. Όχι για λόγους σχολιασμού, τεκμηρίωσης ή επεξήγησης του ενός στο άλλο, αλλά επειδή πιστεύω ότι αυτά τα στοιχεία δεν αποκαλύπτουν πλήρως τα μυστήρια που κρύβουν· επειδή πιστεύω ότι μαζί δημιουργούν έναν χώρο ανάμεσα στο πεδίο της ακρόασης και το πεδίο της θέασης –έναν χώρο για τη φαντασία και τον στοχασμό– ο οποίος προστατεύεται από τους συμπαγείς τοίχους στα κατάλοιπα αυτού του εργοστασίου του ύστερου 19ου αιώνα, όπου παρουσιάζεται η παράσταση.

Τα βίντεο και η ορχηστρική μουσική είναι η έκφραση μιας διεθνούς ομάδας περφόρμερ και μουσικών τους οποίους συγκέντρωσα πρόσφατα για να δημιουργήσουν μαζί συλλογικές χορογραφίες και αυτοσχεδιασμούς. Οι φωνές καλούν από το παρελθόν. Ο χώρος του Παλαιού Ελαιουργείου Ελευσίνας δίνει τη δυνατότητα για μια περιπέτεια αλλοτινών εποχών, όπου μπορούν να ανακαλυφθούν πολλαπλές χρονικότητες κατά τη διάρκεια μιας συνομιλίας διαμέσου του χρόνου: του χρόνου κατά τον οποίο αυτός ο χώρος χτίστηκε, χρησιμοποιήθηκε, κατέρρευσε και αναστηλώθηκε· του χρόνου κατά τον οποίο βλέπουμε τις κινήσεις των περφόρμερ πάνω στους τοίχους και του χρόνου από τον οποίο χρονολογούνται τα αντικείμενα που αυτοί μεταφέρουν· του χρόνου κατά τον οποίο ηχογραφήθηκαν οι φωνές, του χρόνου στον οποίο τοποθετούνται οι αφηγήσεις τους και του χρόνου στον οποίο βρίσκεται το κοινό σήμερα.

Αισιοδοξώ ότι το εγχείρημα δεν ολισθαίνει σε μια απλουστευτική γλώσσα. Κανείς δεν σας λέει τι να σκεφτείτε. Πιστεύω ότι αυτά τα στοιχεία εξακολουθούν να επικοινωνούν μεταξύ τους σε μια ισορροπημένη πολυφωνία και μας μιλούν σαν χρησιμοί. Όπως είπε ο Γάλλος συγγραφέας Maurice Blanchot, σαν μια γλώσσα που «ούτε συγκαλύπτει ούτε αποκαλύπτει. Μιλάει χωρίς να λέει, αλλά ούτε να σιωπά».

My first encounter with the archive of Samuel Baud-Bovy occurred more than 30 years ago; these precious musical documents of Greek musical heritage caught my attention from the outset and have inspired several of my works since then. Acousmatic voices always attract my attention and some of them even became the absent soloists in my recent orchestra cycle called *A House of Call*. One such example is the voice of Ekaterina Mangoulia in “Kalimerisma,” a folksong from Kalymnos which Samuel Baud-Bovy recorded in 1930.

Seven Columns is my attempt to confront some of those historical recordings with contemporary moving images and sounds – and vice versa. Not in order to comment, illustrate or explain one another, but trusting that these elements don’t completely give away their mysteries. Trusting that together they create a space between listening and seeing – a space for imagination and reflection – preserved by the solid walls of what is left from the late 19th century factory where the performance is staged.

The videos and instrumental sounds represent an international group of performers and musicians I recently brought together to create collective choreographies and improvisations. The voices call from the past. The hall of the Old Oil Mill Factory enables an anachronic adventure, in which it is possible to discover plural temporalities, in the manner of a conversation across times. The time in which this hall was built, used, fell apart and was restored again; the time of the performers’ movements we see projected on the walls and the time the objects carried by the performers are from; the time when the vocal recordings were made, the time which their stories narrate, and the time of the audience in the present day.

I am hopeful that this does not collapse into a simplifying language. There is nobody to tell you what to think. I believe that these elements keep communicating with each other in a balanced polyphony, speaking to us like an oracle. In the words of French writer Maurice Blanchot, like a language that “...neither covers nor uncovers. Speaking without either saying or being silent.”

ΜΥΣΤΗΡΙΟ 44

Heiner Goebbels

7 Στήλες

πολυκάναλη εγκαταστάση ήχου και εικόνας (διάρκεια 30 λεπτά επαναλαμβανόμενα) του Heiner Goebbels *καλλιτεχνική συνεργασία*: René Liebert

Επιμέλεια έκδοσης: Νικόλαος Μανωλάκης

Ηχογραφήσεις από τη Συλλογή του **Samuel Baud-Bovy** που φυλάσσονται στα International Folk Music Archives (AIMP), MEG, City Council of Geneva

Μεταγραφές, μεταφράσεις και περαιτέρω πληροφορίες από την εθνομουσικολόγο Ειρήνη Μανωλάκη (Ζυρίχη) – με την υποστήριξη της έδρας Georg Büchner στο Center for Media and Interactivity του Justus Liebig University Giessen

Οι κινούμενες εικόνες μαγνητοσκοπήθηκαν στο Park Avenue Armory, Νέα Υόρκη, κατά τη διάρκεια της παράστασης Everything That Happened and Would Happen του Heiner Goebbels

ΠΕΡΦΟΡΜΕΡ **Juan Felipe / Sandhya Daemgen / Antoine Effroy / Ismeni Espejel / Montserrat Gardó Castillo / Freddy Houndekindo / Tuan Ly / Thành Nguyễn Duy / John Rowley / Annegret Schalke / Ildikó Tóth / Tyra Wigg**

ΜΟΥΣΙΚΟΙ **Camille Emaile** (κρουστά), **Gianni Gebbia** (σαξόφωνο), **Cécile Lartigau, Ondes Martenot, Nicolas Perrin** (κιθάρα και ηλεκτρονικές συσκευές), **Leo Maurel** (όργανο)

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ Σύλληψη, Σκηνοθεσία **Heiner Goebbels** Σχεδιασμός φωτισμού **John Brown, Heiner Goebbels** Σχεδιασμός ήχου **Willi Bopp** Σχεδιασμός βίντεο **Rene Liebert** Δραματουργία **Matthias Mohr** Μουσική **Emaile / Gebbia / Lartigau / Perrin / Maurel / Goebbels**

ΒΟΗΘΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ **Théo Arnulf και Maud Blandel**

ΠΑΡΑΓΩΓΗ **Artangel (Michael Morris), 14-18 NOW, WW1 Centenary Art Commissions, Park Avenue Armory and Ruhrtriennale.**

ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ **Plan B, Carmen Mehnert και Anne Schmidt (Αμβούργο)**

Τα βίντεο μαγνητοσκοπήθηκαν την Παρασκευή 7 Ιουνίου 2019 από τους **Da Ping Luo** (κάμερα) και **Jody Elff** (ήχος)

MYSTERY 44

Heiner Goebbels

7 Columns

multi-channel sound- and video-installation, durational (30 min loop) by Heiner Goebbels artistic collaboration René Liebert

Επιμέλεια έκδοσης: Νικόλαος Μανωλάκης

Recordings of **Samuel Baud-Bovy Collection** held in the International Folk Music Archives (AIMP), MEG, City Council of Geneva

Transcriptions, translations and further information by ethnomusicologist **Eirini Manolaki**, Zurich – with the support of the Georg Büchner Chair at the Center for Media and Interactivity by the Justus Liebig University Giessen

The moving images were recorded at **The Park Avenue Armory**, New York, during the performance ***Everything That Happened And Would Happen*** by Heiner Goebbels

PERFORMERS **Juan Felipe / Sandhya Daemgen / Antoine Effroy / Ismeni Espejel / Montserrat Gardó Castillo / Freddy Houndekindo / Tuan Ly / Thành Nguyễn Duy / John Rowley / Annegret Schalke / Ildikó Tóth / Tyra Wigg**

MUSICIANS **Camille Emaile**, Percussion / **Gianni Gebbia**, Sax / **Cécile Lartigau, Ondes Martenot / Nicolas Perrin**, Guitar and Electronics / **Leo Maurel**, Organ

CREATIVE TEAM Concept, Direction **Heiner Goebbels** Lighting Designers **John Brown, Heiner Goebbels** Sound Designer **Willi Bopp** Video Designer **Rene Liebert** Dramaturgy **Matthias Mohr** Music **Emaile / Gebbia / Lartigau / Perrin / Maurel / Goebbels**

ASSISTANTS TO THE DIRECTOR **Théo Arnulf and Maud Blandel**

PRODUCED **Artangel (Michael Morris), 14-18 NOW, WW1 Centenary Art Commissions, Park Avenue Armory and Ruhrtriennale**

TOURING **Plan B, Carmen Mehnert and Anne Schmidt, Hamburg**

Videos recorded on Friday, June 7, 2019 by **Da Ping Luo** (Camera) and **Jody Elff** (Sound)

Επεξεργασία ήχου και συμπλωματική μουσική με e-bows και συνδυασμός με zither (ψαλτήρι), μπουζούκι, κιθάρα και table guitar από τον **Heiner Goebbels**

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ **Χρήστος Τσενές / Phormigx Concerts**

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ **Θωμάς Μαριάς / Thomas Marias Set Constructions**

ΦΩΣ ΚΑΙ ΗΧΟΣ **Παντελής Καριώτης / Kariotis Audio and Lighting**

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΒΙΝΤΕΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ **Νίκος Χαραλαμπίδης / View Master Events**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗ 2023 ΕΛΕΥΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ Διευθύντρια Πολιτιστικής Κατάρτισης **Αγγελική Λαμπίρη** Προϊσταμένη Πολιτιστικής Κατάρτισης και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων **Αθηνά Παυλίδου**

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ **V. Postnova / Theatre Olympics**

Sound Post Production and additional music with E-bows and preparations on Swiss Zither, Greek Bouzuki, Guitar and Table Guitar by **Heiner Goebbels**

COORDINATION AND EXECUTIVE PRODUCTION **Christos Tsenes / Phormigx Concerts**

CONSTRUCTIONS **Thomas Marias / Thomas Marias Set Constructions**

LIGHT AND SOUND **Pantelis Kariotis / Kariotis Audio and Lighting**

HEAD VIDEO INSTALLATION **Nick Charalampidis / View Master Events**

PROJECT COORDINATION FOR 2023 ELEUSIS EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE Director of Cultural Training **Angeliki Lampiri** Head of Cultural Training & European Programmes **Athina Pavlidou**

PHOTOS **V. Postnova / Theatre Olympics**

Ταυτότητα 2023 ELEUSIS

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΘΕΣΜΟΥ: ΕΛΕΥΣΙΝΑ

Δήμαρχος Ελευσίνας
Αργύριος Οικονόμου

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος
Δέσποινα Γερουλάνου

Αντιπρόεδρος
Αργύριος Οικονόμου

Μέλος & Διευθύνουσα Σύμβουλος
Σουλτάνα (Νανά) Σπυροπούλου

Γραμματέας
Δημήτριος Παπαγιάνναρος

Μέλη
Νικόλαος Βιλλιώτης
Ευάγγελος Λίγγος
Γεώργιος Λιόντος
Κυριακούλα (Κούλα) Παραδείση
Δήμητρα Πιπιλή
Μόνικα Τσιλιμπέρδη

Νομικός Σύμβουλος
Ελένη Ρόζη

Η ΟΜΑΔΑ ΤΗΣ 2023 ΕΛΕΥΣΙΣ

Διευθύνουσα Σύμβουλος
Σουλτάνα (Νανά) Σπυροπούλου

Γενικός Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Μιχαήλ Μαρμαρινός

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Προϊσταμένη Τμήματος Υποστήριξης
Γενικού Καλλιτεχνικού Διευθυντή
Ισαβέλλα-Δήμητρα Καρούτη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΟΙΝΟΥ
Διευθυντής Ανάπτυξης και Συμμετοχής Κοινού
Γιάννης Κουκμάς
Υπεύθυνη Υποστήριξης Δράσεων Σχετικών με τη Συμμετοχή Κοινού
Φιορίντα Τσενάι

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
Διευθύντρια Ενεργοποίησης και Συμμετοχής Μαθητικής Κοινότητας
Μαρία Παπακωνσταντίνου

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
Διευθύντρια Παραστατικών Τεχνών
Ζέττα Πασπαράκη
Προϊσταμένη Παραστατικών Τεχνών
Μορφούλα Γαλοπούλου

2023 ELEUSIS Credits

HOST CITY: ELEFSINA

Mayor of Elefsina
Argyrios Oikonomou

BOARD OF DIRECTORS

Chair
Despina Geroulanou

Vice Chair
Argyrios Oikonomou

Member & CEO
Soultana (Nana) Spyropoulou

Secretary
Dimitrios Papagiannaros

Members
Evangelos Lingos
Georgios Lontos
Kyriakoula (Koula) Paradisi
Dimitra Pipili
Monika Tsiliberdi
Nikolaos Villiotis

Legal Adviser
Eleni Rozi

2023 ELEUSIS TEAM

CEO
Soultana (Nana) Spyropoulou

General Artistic Director
Michail Marmarinos

GENERAL ARTISTIC DIRECTORATE
Head of General Artistic Directorate Support
Isavella-Dimitra Karouti

AUDIENCE DEVELOPMENT & PARTICIPATION DEPARTMENT
Director of Audience Development & Participation
Yannis Koukmas
Public Participation Support Officer
Fjorida Cenaj

STUDENT COMMUNITY ACTIVATION
& INVOLVEMENT DEPARTMENT
Director of Student Community Activation& Participation
Maria Papakonstantinou

PERFORMING ARTS DEPARTMENT
Director of Performing Arts
Zetta Pasparakí
Head of Performing Arts
Morfi Galopoulou

CULTURAL DEVELOPMENT DEPARTMENT
Director of Cultural Development
Georgia Voudouri

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Διευθύντρια Πολιτιστικής Ανάπτυξης
Γεωργία Βουδούρη
Προϊστάμενος Πολιτιστικής Ανάπτυξης
Νεοκλής Μαντάς

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
Διευθύντρια Πολιτιστικής Κατάρτισης
Αγγελική Λαμπίρη
Προϊσταμένη Πολιτιστικής Κατάρτισης και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
Αθηνά Παυλίδου

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Διευθύντρια Σύγχρονης Τέχνης
Ζωή Μουτσώκου

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
Σύμβουλος Γενικού Καλλιτεχνικού Διευθυντή
Ηρώ Νικολάου
Γενικός Συντονιστής Παραγωγής
Καλλιτεχνικών Έργων και Τελετής Έναρξης – Σύμβουλος Επιμέλειας
Γιάννης Αρβανίτης
Συνεργάτιδα Παραγωγής Τελετής Έναρξης
Όλγα Χατζηδάκη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ,
MARKETING & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Διευθύντρια Επικοινωνίας και Μάρκετινγκ
Ελένη Τεμπονέρα
Σύμβουλος Επικοινωνίας και Διαφημιστικής Εκστρατείας
Ελένη Ζησιμοπούλου
Επικεφαλής Γραφείου Τύπου
Ελεάννα Γεωργίου
Προϊσταμένη Επικοινωνίας και New Media
Αριλένα Δημητρίου
Προϊσταμένη Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων
Αγγελική Νικολάρη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Διευθυντής Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών
Παναγιώτης Κανάκης
Προϊσταμένη Υλοποίησης Έργων Ταμείου Ανάκαμψης
Ιουλία Κολοβού
Προϊσταμένη Δημόσιων Συμβάσεων, Διαγωνισμών και Διαφάνειας
Νεφέλη Μαρία Μαδεμλή
Στέλεχος Δημόσιων Συμβάσεων, Διαγωνισμών και Διαφάνειας
Μάριος Ευθυμίου

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Διευθύντρια Παραγωγής
Άννα Βαφειάδου
Σύμβουλοι Υποστήριξης/Κοστολόγησης Παραγωγών
Ρένα Ανδρεαδάκη
Ζωή Μουσχή
Προϊσταμένη Φιλοξενίας
Μαρία Πασούρη
Οργάνωση και Εκτέλεση Παραγωγής
Φοίβος Πετρόπουλος
Πάνος Σβολάκης
Γραμματειακή Υποστήριξη Διοίκησης
Νικολία Πατάπη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ
Διευθύντρια Ποιότητας και Διαχειριστικής Επάρκειας και Διαδικασιών Συντονισμού με τον Δήμο Ελευσίνας
Μαρία Λιβάνιου

Head of Cultural Development
Neoklis Mantas

CULTURAL TRAINING DEPARTMENT
Director of Cultural Training
Angeliki Lampiri
Head of Cultural Training & European Programmes
Athina Pavlidou

CONTEMPORARY ART DEPARTMENT
Director of Contemporary Art
Zoi Moutsokou

GENERAL ARTISTIC DIRECTORATE PARTNERS
Executive Artistic Consultant
Iro Nikolaou
Arts Projects & Opening Ceremony General Production
Co-ordinator – Curatorial Advisor
Yannis Arvanitis
Opening Ceremony Production Associate
Olga Hatzidaki

COMMUNICATIONS, MARKETING
& INTERNATIONAL RELATIONS DEPARTMENT
Director of Communications & Marketing
Eleni Temponera
Communications & Marketing Campaign Consultant
Eleni Zsimopoulou
Head of Press Office
Eleanna Georgiou
Head of Communications & New Media
Ariena Dimitriou
Head of Communications & International Relations
Aggeliki Nikolari

FINANCE & ADMINISTRATION DEPARTMENT
Director of Finance & Administration
Panagiotis Kanakis
Head of Recovery Fund Project Implementation
Ioulia Kolovou
Head of Public Contracts, Tenders & Transparency
Nefeli Maria Mademli
Public Contracts,
Tenders & Transparency Officer
Marios Efthimiou

PRODUCTION & MANAGEMENT DEPARTMENT
Director of Production
Anna Vafiadou
Production Support & Costing Consultants
Rena Andreadaki
Zoi Mouschi
Head of Hospitality
Maria Paouri
Production & Management Associates
Fivos Petropoulos
Panos Svolakis
Production Department Administrative Support
Nikolia Patapi

QUALITY AND ADMINISTRATIVE EFFICIENCY
& MUNICIPALITY OF ELEFSINA
CO-ORDINATION DEPARTMENT
Director of Quality and Administrative Efficiency & Municipality of Elefsina Co-ordination:
Maria Livaniou

PREMISES & INFRASTRUCTURE DEPARTMENT
Director of Premises & Infrastructure
Chryssa Martini
Premises & Infrastructure Department Administrative Support
Konstantinos Kanellopoulos
Katerina Moustaka

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Διευθύντρια Κτιριακών Εγκαταστάσεων και Υποδομών

Χρύσα Μαρτίνη

Γραμματειακή Υποστήριξη Διεύθυνσης Κτιριακών Εγκαταστάσεων και Υποδομών

Κωνσταντίνος Κανελλόπουλος

Κατερίνα Μουστάκα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ CEO

ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗΣ

Διευθύντρια Διαχείρισης Πνευματικής Ιδιοκτησίας –

Παρακαταθήκης

Αναστασία Αμανατίδου

Διευθύντρια Υποστήριξης Διευθύνουσας Συμβούλου

και Συντονισμού Έργου

Ελένη Τζουνοπούλου

Συνεργάτιδα Γραφείου Υποστήριξης Διευθύνουσας Συμβούλου

Ελένη Μπινιώρη

Στέλεχος Κεντρικής Γραμματείας

Θεοδώρα Σουφλή

Τεχνικός Συνεργάτης για Θέματα Πολιτικού Μηχανικού

Πάρης Χαρλαύτης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Πολιτικοί Μηχανικοί

Βαγγέλης Βαβανάτσος

Χρήστος Σαντορινάιός

Συνεργάτης Διαχείρισης Πόρων

Πάνος Γκιόκας

Υπηρεσίες Μελέτης, Κατασκευής και

Έκδοσης Οικοδομικής Άδειας

για το έργο «The Ark»

Ιωάννης Ζαφείρης

Επίκουρη Καθηγήτρια Θεατρολογίας,

Διευθύντρια Σπουδών στη

Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου

Δηώ Καγγελάρη

Λογιστής – Φοροτεχνικός

Πάνος Κοντάκος

Σύμβουλος Εκδόσεων

Μαρία Κουκιάδη

Νομικοί Σύμβουλοι

Ιωάννης Νεραντζής, Σ.Ν. Σαγιάς και Συνεργάτες –

Δικηγορική Εταιρεία

Συνεργάτιδα Καλλιτεχνικής Διεύθυνσης

Όλια Πανίδου

Κυκλοφοριακή Μελέτη – Συγκοινωνιακές Υπηρεσίες

ScienTra Consulting Engineers

Σύμβουλος Διαχείρισης Χώρων και Κοινού

Σταύρος Σταυρόπουλος

Αρχιτέκτων Μηχανικός

Αναστασία Τσοπελάκη

Γραφίστας

Βασίλης Τσουπαρόπουλος

CEO SUPPORT & LEGACY DEPARTMENT

Director of Intellectual Property & Legacy

Anastasia Amanatidou

Director of CEO Support & Project Co-ordination

Eleni Tzounopoulou

CEO Support Department Partner

Eleni Biniori

Central Secretariat & Support Officer

Theodora Soufli

Civil Engineering Technical Associate

Paris Charlaftis

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ

ASSOCIATES

Civil Engineers

Vaggelis Vavanatsos

Christos Santorinaios

Resource Management Associate

Panos Gkiokas

Design, Construction & Building Permit Services

for “The Ark” Project

Ioannis Zafeiris

Assistant Professor of Theatre Studies

& Director of Studies at the

National Theatre of Greece Drama School

Dio Kagelari

Accounting & Tax Consultant

Panos Kontakos

Publishing Consultant

Maria Koukiadi

Legal Advisers

Ioannis Nerantzis, S.N. Sagias & Partners

Law Firm

General Artistic Directorate Associate

Olia Panidou

Traffic Study & Transportation Services

ScienTra Consulting Engineers

Venue and Audience Management Consultant

Stavros Stavropoulos

Architectural Engineer

Anastasia Tsopelaki

Graphic Designer

Vasilis Tsouparopoulos

Ταυτότητα έκδοσης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ

Σύμβουλος Έκδοσης

Μαρία Κουκιάδη

Μεταφράσεις

Νερίνα Κιοσέογλου,

Ειρήνη Μανωλάκη,

Τώνης Μόζερ

Επιμέλεια & Διόρθωση Κειμένων

Λένια Μαζαράκη,

Jacob Moe

Σχεδιασμός

MNP Design

Εκτύπωση

Τυπογραφείο

Πλέτσας | Κάρδαρη -

typografio.gr

Μια έκδοση της

2023 Eleusis

Πολιτιστική Πρωτεύουσα

της Ευρώπης

Εκτυπώθηκε

στην Ελλάδα

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ

Σύμβουλος Έκδοσης

Μαρία Κουκιάδη

Μεταφράσεις

Νερίνα Κιοσέογλου,

Ειρήνη Μανωλάκη,

Τώνης Μόζερ

Επιμέλεια & Διόρθωση Κειμένων

Λένια Μαζαράκη,

Jacob Moe

Σχεδιασμός

MNP Design

Εκτύπωση

Τυπογραφείο

Πλέτσας | Κάρδαρη -

typografio.gr

Μια έκδοση της

2023 Eleusis

Πολιτιστική Πρωτεύουσα

της Ευρώπης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ

Σύμβουλος Έκδοσης

Μαρία Κουκιάδη

Μεταφράσεις

Νερίνα Κιοσέογλου,

Ειρήνη Μανωλάκη,

Τώνης Μόζερ

Επιμέλεια & Διόρθωση Κειμένων

Λένια Μαζαράκη,

Jacob Moe

Σχεδιασμός

MNP Design

Εκτύπωση

Τυπογραφείο

Πλέτσας | Κάρδαρη -

typografio.gr

Publication Credits

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ

Consulting Editor

Maria Koukiadi

Translations

Nerina Kioseoglou

Eirini Manolaki

Tony Moser

Copy Editing & Proofreading

Lenia Mazaraki

Jacob Moe

Design

MNP Design

Print

Typografio

Pletsas | Kardari -

typografio.gr

A Production of

2023 Eleusis

European Capital

of Culture

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ

Consulting Editor

Maria Koukiadi

Translations

Nerina Kioseoglou

Eirini Manolaki

Tony Moser

Copy Editing & Proofreading

Lenia Mazaraki

Jacob Moe

Design

MNP Design

Print

Typografio

Pletsas | Kardari -

typografio.gr

A Production of

2023 Eleusis

European Capital

of Culture

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ

Consulting Editor

Maria Koukiadi

Translations

Nerina Kioseoglou

Eirini Manolaki

Tony Moser

Copy Editing & Proofreading

Lenia Mazaraki

Jacob Moe

Design

MNP Design

Print

Typografio

Pletsas | Kardari -

typografio.gr

Έρχομαι απ' την Ανατολή

Νικόλαος Γεροντής, Κρούστας, Κρήτη
Ηχογραφήθηκε το 1954 από τον Samuel Baud-Bovy
Σύλλογος Samuel Baud-Bovy, Bd 699-1, 1-1

Έρχομαι απ' την Ανατολή
σε μια χρυσή φρεγάδα,
πέντε πασάδες είχαμε.
Πέντε πασάδες είχαμε
κι όμορφα τραγουδούσαν
κι είχαμε σκλάβους όμορφους.
Κι είχαμε σκλάβους όμορφους
στα σίδερα δεμένους
κι ένας τους ενεστέναξε.
Κι ένας τους ενεστέναξε
και στάθηκε η φρεγάδα
κι ο καπετάνιος ήκουσε.
Κι ο καπετάνιος ήκουσε,
φωνάζει που την πρύμνη:
ποιος είναι που –
ποιος ήτον που νεστέναξε.
Ποιος ήτον που νεστέναξε
και στάθηκε η φρεγάδα; –
Μα εγώ 'μαι απού νεστέναξα
– Μα εγώ 'μαι που νεστέναξα
και στάθηκε η φρεγάδα.
– Σκλάβε, πεινάς; Σκλάβε, διψάς;
– Σκλάβε, πεινάς; Σκλάβε, διψάς;
Σκλάβε, δεν έχεις ρούχα;
– Μήτε διψώ μήτε πεινώ...

Αφηγηματικό τραγούδι

Το τραγούδι μένει ημιτελές σε αυτό το σημείο. Στη συνέχεια ο σκλάβος διηγείται τη θλιβερή ιστορία του: Έγινε σκλάβος τρεις μέρες μετά τον γάμο του και ανησυχεί για τη γυναίκα του. Ο καπετάνιος του ζητά να τραγουδήσει και τον αφήνει ελεύθερο. Επιστρέφει στον τόπο του, όμως κανείς δεν τον αναγνωρίζει. Η οικογένεια της γυναίκας του την έχει υποχρεώσει να παντρευτεί κάποιον άλλο. Ο ήρωας φτάνει την ημέρα του γάμου. Τρέχει στο σπίτι του, αποκαλύπτεται στη γυναίκα του και ματαιώνει τον νέο της γάμο.

I'm Coming From the East

Nikolaos Gerontis, Kroustas, Crete
Recorded in 1954 by Samuel Baud-Bovy
Samuel Baud-Bovy collection, Bd 699-1, 1-1

I'm coming from the East
in a golden frigate,
we had five pashas.
We had five pashas
who were singing nicely,
and handsome slaves.
And we had handsome slaves
tied to iron bars
and one of them sighed.
And one of them sighed
and the frigate stopped
and the captain heard.
And the captain heard
and asked from the stern:
who sighed?
Who sighed
and stopped the frigate?
– It's me that sighed.
It's me that sighed
and the frigate stopped.
– Slave, are you hungry?
Slave, are you hungry or thirsty
or are you in need of clothes?
– I'm neither thirsty nor hungry...

Narrative song.

The song is left incomplete at this point. Afterwards, the slave narrates his sad story: he became a slave three days after his wedding and he is worried about his wife. The captain asks him to sing and lets him free. The slave goes back to his homeland, but nobody recognises him. His wife's family forced her to marry someone else. The hero arrives at the day of the wedding. He runs to his house, reveals himself to his wife, and cancels her new wedding.

Δώδεκα χρόνους έκανα (κλέφτικο)

Άγνωστος τραγουδιστής,
Αγόριανη [Επτάλοφος], Παρνασσός
Ηχογραφήθηκε το 1956 από τον Ralf Looser
Συλλογή Samuel Baud-Bovy, Bd.747-2, 2-8

Δώδεκα χρόνους έκανα
σε μια χήρα κοπέλι
Ποτές παιδιά μ’ δεν άλλαξε
στην εκκλησιά να πάγει
Σαν ήρθε η μέρα του
Αϊ Γιωργιού...
(ημιτελής)

Twelve Years (Cleftic song)

Unknown singer,
Agoriani [Eptalofos], Parnassos
Recorded in 1956 by Ralf Looser
Samuel Baud-Bovy collection, Bd.747-2, 2-8

I used to work
twelve years for a widow.
She never prepared herself
to go to the church.
When the day
of St. George came...
(incomplete)

Σηκώσ’ απάνω Γιάννο μου (κλέφτικο)

Άγνωστος τραγουδιστής,
Αγόριανη [Επτάλοφος], Παρνασσός
Ηχογραφήθηκε το 1956 από τον Ralf Looser
Συλλογή Samuel Baud-Bovy, Bd.746-1, 1-1

Ώρε, σηκώσ’ απάνω,
Γιάννο μου,
και μη βαριοκοιμάσαι,
βρέχει ο ουρανός.
Βρέχει ο ουρανός,
Γιάννο μου,
και βρέχεσαι
(ημιτελής)

Get up Yanno (Cleftic song)

Unknown singer,
Agoriani [Eptalofos], Parnassos
Recorded in 1956 by Ralf Looser
Samuel Baud-Bovy collection, Bd.746-1, 1-1

Get up Yanno,
don’t sleep,
The sky is raining.
The sky is raining
and you are
getting wet.
(incomplete)

Στο αρχείο το τραγούδι είναι καταγεγραμμένο ως κλέφτικο.

Κλέφτικο μοιρολόι που απευθύνεται σ’ έναν νεκρό πολεμιστή σαν να ήταν ζωντανός και του ζητά να σηκωθεί και να προστατέψει τον εαυτό του και τα όπλα του από τη βροχή και το χιόνι.

Το κλέφτικο είναι είδος δημοτικών τραγουδιών που προέρχονται από ορισμένες περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας με κοινό θέμα τη ζωή των κλεφτών – ομάδων κοινωνικών ληστών στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Στα κλέφτικα τραγούδια οι κλέφτες συμβολίζουν την αντίσταση ενάντια στην καταπίεση.

A cleftic lament addressed to a dead warrior as if he was alive. The song asks him to get up and protect himself and his weapons from the rain and the snow.

Cleftic is a type of folk song originated from some regions of continental Greece with a common theme: the life of cleftes - groups of social bandits during the Ottoman empire. [...] In cleftic songs, cleftes symbolize resistance against oppression.

Δυο πουλάκια ήμαστο [ήμασταν]

Δέσποινα Μαστή 67 ετών, Αρχάγγελος, Ρόδος
Συλλογή Samuel Baud-Bovy, Bd.744-1, 1-11

Α, δυο πουλάκια ήμαστο
Ω, κι ήμαστον ταιριασμένα
Αχ, και πέρασ' ένας κυνηγός
Αχ, και σκότωσε(ν) το ένα.
Αχ, μα ανάθεμά σε, κυνηγέ
Αχ, που σκότωσες το ένα
Αχ και δε σκότωσες και τα δυο
Ωχ, να πάμε γκαλιασμένα.
Αχ, στον Αίθονα* ξενύχτησα
Αχ, για μίαν Αρκαγγελίτισσα

* Ο Αίθονας είναι μια αγροτική
περιοχή κοντά στο χωριό Αρχάγγελος της Ρόδου.

Μοιρολόι

Τα μοιρολόγια είναι νεκρώσιμα τραγούδια που τραγουδιούνται σε κηδείες ή και σε μνημόσυνα. Πρόκειται για αυστηρά γυναικείο ρεπερτόριο και συνήθως κάθε τραγούδι είναι γραμμένο για συγκεκριμένο πρόσωπο – συχνά με διαφορετικά λόγια πάνω στην ίδια μελωδία. Σε κάποιες περιοχές (ιδίως στη Μάνη) υπήρχαν και επαγγελματίες μοιρολογίστρες. Πολλές φορές μοιρολογά η μητέρα, η σύζυγος, η αδερφή ή η κόρη του νεκρού ή της νεκρής. Στις μέρες μας αυτή η παράδοση έχει παρακμάσει.

Two Little Birds

Despina Masti, age: 67, Archangelos, Rhodes
Samuel Baud-Bovy collection, Bd.744-1, 1-11

Oh! We were two little birds
Oh! And we were a nice couple
Oh! And a hunter passed by
Oh! And killed one of the two.
Oh! Damn you hunter!
Oh! For killing one of us
Oh! And not killing us both
Oh! So we could have gone
in one another's embrace
Oh! I stayed asleep the whole
night in Aithonas*
Oh! for the sake of a girl
from Archangelos

* Aithonas is a rural region close
to the village Archangelos of Rhodes

Lament

Laments are funeral songs, sang either during funerals or memorials. These songs are sung strictly by women and are usually composed particularly for each deceased – more often with different lyrics based on the same melody. In some regions (especially in Mani), women were known to sing laments as a profession. Often it's the mother, the wife, the sister or the daughter of the deceased who sing the laments. This tradition is nowadays in decline.

Πηδηχτός

Λύρα: Μανόλης Περάκης, 44 ετών
Νταούλι: Μιχάλης Περάκης, 45 ετών
Τουρτούλοι, Κρήτη
Ηχογραφήθηκε το 1954 από τον Samuel Baud-Bovy
Συλλογή Samuel Baud-Bovy, Bd.701-1, 1-1

Φέρτε μαχαίρι να σφαγώ

Φωτεινή Αντωνίου Μαλωνά, 38 ετών, Αρχάγγελος, Ρόδος
Συλλογή Samuel Baud-Bovy, Bd. 744-1, 1-7

Αχ, φέρτε μαχαίρι να σφαγώ,
αχ, κι αγκρεμό ν' αγκριμνήσω
Αχ, κι [έβρα] κακό θάνατο,
αχ, να κακοθανατίσω
Αχ, έχασα το παιδάκι μου,
αχ, που να 'θελα να χάσω,
αχ, τον νου μου, το κεφάλι μου,
αχ, κι [αρι] βουνά να πιάσω.
Αχ, έχασα το παιδάκι μου,
αχ, σ' εμένα τι πομένει;
Αχ, μια ψυχή στο στήθος μου,
αχ, κι εκείνη πάλι ξένη.

Μοιρολόι

Pidichtos (Danse)

Lyra: Manolis Perakis, age: 44
Daouli: Michalis Perakis, age: 45
Tourtouli, Crete
Recorded in 1956 by Samuel Baud-Bovy
Samuel Baud-Bovy collection, Bd.701-1, 1-1

Bring Me a Knife to Kill Myself

Foteini Antoniou Malona, age: 38, Archangelos, Rhodes
Samuel Baud-Bovy collection, Bd. 744-1, 1-7

Bring me a knife to kill myself
and a precipice to fall off of,
And a bad death
to put an end to my life.
Oh, I lost my child,
I would prefer
To lose my mind and run
crazy across the mountains.
Oh, I lost my child
and now what is left to me?
Just the soul in my body,
which feels foreign to me.

Lament

Τι έχεις καημένε Παρνασσέ

Άγνωστοι τραγουδιστές, Αγόριανη [Επτάλοφος], Παρνασσός
Ηχογραφήθηκε το 1956 από τον Ralf Looser
Σύλλογή Samuel Baud-Bovy Bd. 747-2, 2-15, 2-16, 2-17, 2-18

Ωρέ, τι έχεις,
καημένε Παρνασσέ;
Τι έχεις,
καημένε Παρνασσέ,
και βαριαναστενάζεις;

Τι έχεις,
καημένε Παρνασσέ,
και είσαι μαραμένος;
Ωρέ, μην είν’ τα χιόνια σου βαριά
κι τα νερά σου κρύα;

Τέσσερις παραλλαγές της αρχής
ενός ιστορικού τραγουδιού. Όλες οι παραλλαγές είναι ημιτελείς.
Η ερώτηση στην αρχή του τραγουδιού απευθύνεται στον Παρνασσό,
ζητώντας να μάθει τον λόγο της θλίψης του. Στη συνέχεια του
τραγουδιού ο Παρνασσός θρηνεί τη Σφαγή του Διστόμου στις 10
Ιουνίου 1944, όπου οι Γερμανοί φασίστες εκτέλεσαν ολόκληρο τον
πληθυσμό του χωριού.

Δεν είν’ τα χιόνια μου
πολλά και τα νερά μου κρύα,
βάλαν σφαγή στο Δίστομο,
φωτιά στη μαύρη Δαύλεια
και στην καημένη Λειβαδιά
κρεμάσαν παλικάρια.

What is Bothering You, Poor Parnassos?

Unknown singers, Agoriani [Eptalofos], Parnassos
Recorded in 1956 by Ralf Looser
Samuel Baud-Bovy collection, Bd. 747 -2, 2-15, 2-16, 2-17, 2-18

What is bothering you,
poor Parnassos?
What is bothering you,
poor Parnassos?
Why the heavy sigh?

What is bothering you,
poor Parnassos?
Why are you sad?
Is perhaps the snow heavy
on you and your spring
water cold?

Four versions of the beginning of a historical song
by different singers. All versions are incomplete. The question
in the beginning of the song is addressed to Parnassos, a mountain in
Central Greece, asking for the reason of its sadness. Later in the song Par-
nassos laments the massacre in Distomo, on the 10th of June 1944, when
German fascists executed the entire population of the village.

“The snow is not heavy on me
and my spring water not cold.
They massacre people in Distomo,
they set fire to unfortunate Daulia
and in poor Livadia
they hanged brave men.”

Λεβέντη, σε παρακαλώ

Βασιλικούλα Καρτάνου, 50 ετών, Νυδρί Λευκάδα
Ηχογραφήθηκε από τον Κ. Δ. Τσαγγαλά
Σύλλογή Samuel Baud-Bovy Bd.745-1, 1-3

Αχ, λεβέντη μ’ σε παρακαλώ,
μια χάρη να μου κάνεις,
αχ, έβγα στην πόρτα τς εκκλησιάς
να προσδεχτείς τα δώρα
αχ, που στέλνουν τα παιδάκια
σου και η καλή σου γυναίκα.
Αχ, κι αύριο στο τραπέζι σου
μην κάτσεις μοναχός σου,
Αχ, λεβέντη μου!
Αχ, κάλεσε νιους, κάλεσε νιες,
κάλεσε παλικάρια

– Το ένα μετά το άλλο
κι όπως ταιριάζει.
Τώρα δε θυμάμαι.
– Θέλει δηλαδή να βρεθείτε
σε κατάλληλο περιβάλλον...
– Ναι – χτύπα ξύλο ποτέ
να μη βρεθώ – ε, αυτή τη στιγμή
μού έρχονται στο μυαλό.
Τώρα ας πούμε προσπάθησα...
– Πρέπει να πιέσεις το μυαλό
σου τώρα για να...
– ...να θυμηθώ πότε είπα εκείνο
το καλό μοιρολόι;
Σε ποιον είπα εκείνο;
Σε ποιον, α, ήταν νέος εκείνος
πού ’πα’ κείνο, ήταν γέρος αυτός
που ’πα κείνο. Κατάλαβες;
Τώρα δεν... δεν τα θυμάμαι.

Μοιρολόι

Fine Man, Please

Vasilikoula Kartanou, age: 50, Nydri, Lefkada
Recorded by K. D. Tsangalas
Samuel Baud-Bovy collection, Bd. 745-1, 1-3

Ah, fine man, please
do me a favour
Go to the church’s door
to receive the presents
That your little children
and good wife sent you.
And tomorrow don’t sit alone
at the table,
Oh, fine man!
Invite young ladies and young men,
invite young brave men.

– One after the other and as it
suits. Now, I don’t remember.
– So you need to be in the right
place...
– Yes – knock on wood –
sometimes they come to my mind.
Now, I gave it a try...
– Now you have to force
your mind to...
– ...to remember,
when did I sing this good lament?
For whom did I sing the other?
For whom, ah! He was young,
the one for whom I sang it,
he was an old one for whom
I sang that.
You see? Now I ...
I don’t remember them.

Lament

[Σόλο] πίπιζα
[ζουρνάς]

Άγνωστος καλλιτέχνης, Αγόριανη (Επτάλοφος), Παρνασσός
Ηχογραφήθηκε το 1956 από τον Ralf Looser
Συλλογή Samuel Baud-Bovy, Bd.746-1, 1-10

[Solo] Pipiza [Zournas],
Double Reed Instrument

Unknown singer, Agoriani [Eptalofos], Parnassos
Recorded in 1956 by Ralf Looser
Samuel Baud-Bovy collection, Bd. 746-1, 1-10

Στου μπαρμπα-Λάκου:
βόγα κουπιού

Γιάννης ή Ιωάννης Γιαννίτσαρης, Αίγινα
Ηχογραφήθηκε το 1956 από τη Δέσποινα Μαζαράκη
Συλλογή Samuel Baud-Bovy, Bd. 737-1, 1-3

In Uncle Lako's Boat

Yannis or Ioannis Giannitsaris or Yannitsaris, Aegina
Recorded in 1956 by Despina Mazaraki
Samuel Baud-Bovy collection, Bd. 737-1, 1-3

Σου μπαρμπα-Λάκου
το βαρκί τραβάνε κόντρα
το κουπί, στου μπάρμπα-Λάκου,
βρε παιδιά, εκεί έμαθα τρατάρης.
Εκεί πήγαμε [το μερτικό]
που να μη σώσω για να 'ρθω.
Από την Ύδρα, μωρέ,
φύγαμε ως τον λαιμό βρεμένοι
κι ο καπετάνιος, μωρέ, φώναζε:
είσαστε με υσμένοι.

In uncle Lako's boat we
pull the oar against the water
It was at uncle Lako's
– guys – I learnt the art of rowing.
We went there, I swear!
We left Hydra completely wet
And the captain was shouting:
you are drunk.

Τραγούδι των ναυτικών που βοηθά στο κράτημα του ρυθμού στο κουπί.

Sailors' song, which helps to keep the rhythm while rowing

Κιτρινοτσεμπερούσα: βόγα κουπιού

Γιάννης ή Ιωάννης Γιαννίτσαρης, Αίγινα
Ηχογραφήθηκε το 1956 από τη Δέσποινα Μαζαράκη
Σύλλογέ Samuel Baud-Bovy, Bd. 737-1, 1-2

Κιτρινοτσεμπερούσα μου,
ρίξε τη [φούντα] μπρος σου,
να μη φανεί η δαγκωματιά
πο 'χεις στο μάγουλό σου.
Χαλάλι σου, χαλάλι σου,
βγάλε το γιαταγάνι σου,
βγάλε το γιαταγάνι σου,
το αίμα μου χαλάλι σου!
Τράβηξε, τράβα το σπαθί
και σφάξε με όταν μπορείς.
Βρε, τράβηξέ το το σιλέτο,
βρε κι όσο αίμα βγάλω πιε το,
κι όσο αίμα βγάλω πιε το,
τράβηξέ το το σιλέτο.

Girl in the Yellow Headdress (Rowing song)

Yannis or Ioannis Giannitsaris or Yannitsaris, Aegina
Recorded in 1956 by Despina Mazaraki
Samuel Baud-Bovy collection, Bd. 737-1, 1-2

Girl in the yellow headdress,
cover your face,
So that nobody can see
the mark on your cheek
You're worth it! You're worth it!
Pull your scimitar out.
Pull your scimitar out,
you, worthy of my blood.
Draw the sword and kill
me when you can.
Draw the knife and drink
the blood from my wound.
Drink as much blood as I bleed,
draw the knife.

Κλείσαν οι στράτες του Μοριά: κλέφτικο

Άγνωστος τραγουδιστής,
Αγόριανη [Επτάλοφος], Παρνασσός
Ηχογραφήθηκε το 1956 από τον Ralf Looser
Συλλογή Samuel Baud-Bovy, Bd.746-1, 1-13

Ωρέ, κλείσαν οι στράτες
του Μοριά,
ωρέ, κλείσαν και τα Δερβένια
στον δρόμο κλαίνε Τούρκισσες.
Στον δρόμο κλαίνε Τούρκισσες,
κλαίνε και Ρωμιοπούλες.
Κλαίνε τα χάνια γι' άλογα...
(ημιτελής)

The Paths to Morias are Closed (Cleftic song)

Unknown singer,
Agoriani [Eptalofos], Parnassos
Recorded in 1956 by Ralf Looser
Samuel Baud-Bovy collection, Bd. 746-1, 1-13

Oh, the paths to Morias
are closed
Dervenia are closed too
Turkish women are crying
on the road.
Turkish women are crying
on the road,
Greek women are crying too.
The inns cry for lack of horses...
(incomplete)

LOGOS

